

De toewijding van verdachte X

Van Keigo Higashino verschenen ook bij De Geus

Redding van een heilige
Afrekening in midzomer

Keigo Higashino

De toewijding
van verdachte X

Vertaald uit het Japans door Luk Van Haute

Amsterdam

De vertaler ontving voor deze vertaling een werkbeurs van
het Vlaams Fonds voor de Letteren

Oorspronkelijke titel *Yôgisha X no Kenshin*, verschenen bij
Bungeishunju Ltd., Tokio

Dutch translation rights arranged with Bungeishunju Ltd. Tokyo
through Japan Foreign-Rights Centra/Aitken Alexander Associates

Oorspronkelijke tekst © Keigo Higashino, 2005, 2024

Nederlandse vertaling © Luk Van Haute en De Geus BV, Breda 2012
Eerder verschenen onder de titel *De fatale toewijding van verdachte X*

Kaart binnenwerk © Erik d'Ailly

Omslagontwerp Rouwhorst & Van Roon

Omslagillustratie © Kawase Hasui

ISBN 978 90 445 5043 6

NUR 305

TOKIO

Station
Shinozaki

Baai van Tokio

5 km

..... Looproutte Ishigami

Station
Hamacho

Shin-
Ohashi-
brug

Flatgebouw
Ishigami/
Hanaoka

Station
Morishita

Shin-
Ohashilaan

Bententei

Kiyosu-
brug

Kiyosubruglaan

School
Ishigami

200 m

Zoals iedere ochtend verliet Ishigami om 7:35 zijn flat. Het was al maart, maar er stond nog een behoorlijk koude wind. Hij begroef zijn kin in zijn sjaal en begaf zich op weg. Voor hij de straat op liep, wierp hij een vluchtige blik op de fiet-senstalling. Daar stonden een paar fietsen naast elkaar, maar de groene die hem interesseerde was er niet bij.

Toen hij zo'n twintig meter zuidwaarts had gelopen, kwam hij bij een boulevard. Dat was de Shin-Ohashilaan. Links, in oostelijke richting dus, leidde die naar het stads-deel Edogawa, en als je naar het westen ging, kwam je uit in Nihonbashi. Vlak voor Nihonbashi lag de rivier de Sumida, en die stak je over via de Shin-Ohashibrug.

De kortste weg naar zijn werk was rechtdoor, verder zuid-waarts. Na een paar honderd meter liep die weg uit op een park, de Tuinen van Kiyosumi. De private middelbare school daar vlak voor was de school waar hij werkte. Hij was, met andere woorden, een leraar. Hij gaf wiskunde.

Ishigami zag het stoplicht voor hem op rood springen en sloeg rechts af. Hij liep dus in de richting van de Shin-Oha-shibrug. De tegenwind deed zijn jas wapperen. Hij stak zijn handen in zijn zakken, leunde licht voorover en zette er flink de pas in.

Dikke wolken bedekten de hemel. Door hun weerspiegeling zag ook de Sumida er troebel uit. Een bootje voer stroomopwaarts. Ishigami sloeg het gade terwijl hij de Shin-Ohashibrug overstak.

Aan de overkant daalde hij een trap af. Hij ging onder de brug door en begon langs de rivier te lopen. Aan beide oevers was een wandelpromenade aangelegd. Maar pas verderop, vanaf de Kiyosubrug ongeveer, kuierden er gezellig gezinnen en stelletjes; in de buurt van de Shin-Ohashibrug kwamen zelfs op vrije dagen niet veel mensen. De reden daarvoor werd meteen duidelijk als je hier was: een lange rij met blauw plastic zeil bedekte optrekjes van daklozen. Vlak erboven liep de autosnelweg, wat deze locatie mogelijk ook tot de ideale beschutting tegen regen en wind maakte. Ten bewijze daarvan zag je aan de overkant van de rivier niet één blauw hutje. Natuurlijk zou het voor hen ook wel praktischer zijn op hun manier een soort gemeenschap te vormen.

Ishigami liep kalm de blauwe hutjes voorbij. De grootste waren manshoog, maar sommige reikten slechts tot zijn heup. Die zou je eerder dozen dan hutten moeten noemen. Maar om gewoon in te slapen was het misschien voldoende. Vlak bij die hutjes en dozen hing wasgoed uit, alsof ze onderling hadden afgesproken dat dit hun levensruimte was.

Steunend op de reling aan de rand van de dijk stond een man zijn tanden te poetsen. Ishigami zag hem wel vaker. Hij was boven de zestig en zijn grijzende haar was achteraan samengebonden. Waarschijnlijk had hij zijn zin om te werken verloren. Wie uit was op een klus als dagloner lummelde rond deze tijd niet meer rond. Het toekennen van dat soort werk vond 's ochtends vroeg plaats. Hij zou ook wel niet van plan zijn naar het arbeidsbureau te gaan. Ook al werd hem een baan aangeboden, met dat lange haar kon hij onmogelijk een sollicitatiegesprek gaan voeren. En de kans dat hem

op die leeftijd nog een baan werd aangeboden was natuurlijk zo goed als nihil.

Naast zijn stekje stond een andere man een stapel lege blikjes plat te stampen. Omdat Ishigami dat tafereel al meermaals had gezien, had hij hem heimelijk de bijnaam 'Blikman' gegeven. Blikman leek rond de vijftig. Hij had een aantal elementaire persoonlijke bezittingen verzameld en bezat zelfs een fiets. Ongetwijfeld kwam die mobiliteit hem heel goed van pas als hij blikjes verzamelde. Hij bevond zich aan het uiteinde van de groep, een beetje afgezonderd zelfs, wat op een soort ereplaats leek te duiden. Dat deed Ishigami vermoeden dat Blikman de vroegste bewoner van deze gemeenschap was.

Even voorbij het eind van de rij optrekjes met blauw plastic zeil zat een man op een bank. Zijn jas, oorspronkelijk wellicht beige, was bevlekt en bijna grijs. Onder die overjas droeg hij een vest, en daaronder een hemd. Ishigami leidde daaruit af dat in zijn jaszak wel een das zou zitten. In gedachten noemde hij hem 'de ingenieur'. Hij had hem onlangs namelijk een industrieel tijdschrift zien lezen. De Ingenieur hield zijn haar kort en ook zijn baard was geschoren. Hij had de hoop op nieuwe tewerkstelling dus nog niet opgegeven. Misschien zou hij later vandaag nog naar het arbeidsbureau gaan. Maar waarschijnlijk zou hij geen werk vinden. Daarvoor moest hij eerst zijn trots afgooien. Ishigami had de Ingenieur tien dagen geleden voor het eerst gezien. Hij was nog niet gewend aan het leven hier. Hij wilde nog een scheidslijn trekken tussen zichzelf en het leven onder de blauwe zeilen. Maar toch was hij hier, niet wetende wat hij moest aanvangen met zijn verdere leven als dakloze.

Ishigami liep verder langs de Sumida. Voor de Kiyosubrug wandelde een oud vrouwtje met drie honden. Het waren miniatuurdashonden, met respectievelijk een rode, een blauwe en een roze halsband om. Toen Ishigami al wat dichterbij

was, leek ze hem ook op te merken. Ze glimlachte en knikte eventjes. Hij knikte terug.

‘Goedemorgen’, groette hij als eerste.

‘Goedemorgen. Alweer frisjes vanochtend, nietwaar.’

‘En of.’ Hij liet een frons op zijn gezicht zien.

Toen ze op gelijke hoogte kwam, zei het vrouwtje: ‘Tot ziens. Nog een prettige dag.’ Hij knikte, ditmaal dieper.

Ishigami zag haar weleens een tasje uit de gemakswinkel dragen. Daar leken dan sandwiches in te zitten. Waarschijnlijk haar ontbijt. Ishigami ging er dus van uit dat ze alleen woonde. En niet zo ver hiervandaan. Een vorige keer had hij immers gemerkt dat ze sandalen droeg. Met sandalen kun je niet autorijden. Ze had dus haar partner verloren en leefde nu met de drie honden in een flatgebouw hier in de buurt. Een vrij ruime flat bovendien. Zo kon ze drie honden houden. En vanwege die drie honden kon ze dan weer niet verhuizen naar een ander, knusser flatje. Haar lening was misschien al afbetaald, maar de kosten voor het onderhoud bleven. Daardoor moest ze besparen. Uiteindelijk had ze de hele winter niet naar de kapper kunnen gaan. Ze had haar haar ook niet geverfd.

Bij de Kiyosubrug beklom Ishigami de trap. Om naar zijn school te gaan, moest hij hier de brug over. Maar hij liep de andere kant op.

In de straat hing een uithangbord waarop stond: BENTEN-TEI. Het was een kleine *bento*^{*}-winkel. Ishigami duwde de glazen deur open.

‘Goedemorgen. Welkom.’ De stem die hem van achter de toonbank tegemoet waaide klonk vertrouwd, maar gaf hem als steeds toch een fris gevoel. Yasuko Hanaoka lachte hem toe onder haar witte hoedje.

* Zie de Verklarende woordenlijst op p. 319.

Er waren geen andere klanten in de zaak. Dat bracht hem in een nog beter humeur.

‘Eh, een bento van het huis ...’

‘Goed, eentje van het huis. Bedankt voor uw bestelling.’

Ze sprak met heldere stem, maar wat voor uitdrukking ze had wist Ishigami niet. Hij slaagde er niet in haar recht in het gezicht te kijken en staarde in zijn portefeuille. Omdat ze tenslotte burens waren, wilde hij naast de bestelling van zijn lunch ook graag over iets anders met haar praten, maar er schoot hem geen enkel onderwerp te binnen.

Toen hij moest betalen, zei hij eindelijk: ‘Koud, hè.’ Maar zijn gemompel werd overstemd door iemand die achter hem de glazen deur opendeed. Yasuko verplaatste haar aandacht naar die nieuwe klant.

Met zijn bento in de hand verliet Ishigami de winkel. Nu liep hij wel naar de Kiyosubrug. De enige reden voor zijn omweg was Bententei.

Na de ochtendspits werd het kalmer in Bententei. Tenminste, het aantal klanten nam af. Maar achter in de zaak begon dan alweer de voorbereiding op de lunch. Ze hadden een contract met een aantal bedrijven en daar moesten ze tegen twaalf uur leveren. Als er geen klanten waren, hielp ook Yasuko mee in de keuken.

Er werkten vier mensen bij Bententei, Yasuko inbegrepen. Het bereiden van de maaltijden deden Yonezawa, tevens zaakvoerder, en zijn vrouw Sayoko. Leveringen waren de taak van Kaneko, die parttime in dienst was, en de verkoop in de winkel was bijna volledig voor rekening van Yasuko.

Voor ze deze baan had, werkte Yasuko als hostess in een bar in Kinshicho, met Sayoko als *mama*.^{*} Yonezawa was een van de stamgasten daar. Dat Sayoko zijn vrouw was, kwam Yasuko pas te weten toen ze het haar, vlak voor ze ontslag nam, persoonlijk vertelde.

‘Van mama in een bar naar echtgenote in een bentowinkel, wat een ommezwaai. Met sommige mensen weet je het maar nooit’, roddelden de klanten. Maar volgens Sayoko was het al jarenlang hun droom een bentozaak te beginnen, en om die te verwezenlijken had ze dat barwerk gedaan.

Nadat Bententei de deuren opende, nam Yasuko er af en toe een kijkje. De zaak leek goed te draaien. Een vol jaar na de opening kreeg ze het aanbod te komen helpen. Alles met z’n tweeën regelen werd zowel fysiek als praktisch te veel voor het echtpaar.

‘Je kunt toch niet eeuwig in het nachtleven werken, Yasuko. Misato wordt ook groter, en voor je het weet krijgt ze er complexen van dat haar moeder hostess is’, zei Sayoko. ‘Misschien zijn het mijn zaken niet, natuurlijk’, voegde ze eraan toe.

Misato was Yasuko’s enig kind. Een vaderfiguur was er niet. Vijf jaar geleden was ze gescheiden. Sayoko hoefde het haar eigenlijk niet te zeggen; Yasuko vond zelf ook al dat het zo niet verder kon. Misato was natuurlijk één reden, maar gezien haar eigen leeftijd was het maar de vraag hoelang ze nog in dienst kon blijven in de bar.

Uiteindelijk kwam ze na amper een dag nadenken tot een besluit. In de bar probeerden ze haar niet eens tegen te houden. ‘Wat leuk voor je’, was alles wat ze zeiden. Ze moest vaststellen dat ook haar omgeving had ingezet op haar toekomstperspectieven als hostess van rijpere leeftijd.

Toen Misato de vorige lente overging naar de middelbare school, maakte Yasuko van de gelegenheid gebruik om te verhuizen naar haar huidige flat. De vroegere lag te ver van Bententei. Anders dan voorheen begon haar werk nu ’s ochtends vroeg. Ze stond om zes uur op en tegen half zeven was ze al de deur uit en zat ze op haar fiets. Haar groene fiets.

‘Was die leraar er vanochtend weer?’ vroeg Sayoko tijdens haar pauze.

‘Ja hoor. Die komt toch elke dag?’ antwoordde Yasuko,

waarop Sayoko een blik van verstandhouding uitwisselde met haar man en grijnsde.

‘Wat is er? Doe niet zo geheimzinnig.’

‘O, begrijp ons niet verkeerd, hoor. We hadden het er gisteren alleen over dat die leraar een zwak voor jou moet hebben.’

‘Hè?’ Met haar kopje thee in haar hand boog Yasuko zich achterover.

‘Nou, gisteren had je toch vrij? Wel, toen kwam hij niet. Hij komt iedere dag, behalve als jij er niet bent; vind je dat niet vreemd?’

‘Dat zal wel toeval zijn, zeker?’

‘Dat denk ik niet, hoor ... Hè, schat?’ Sayoko zocht de instemming van haar man.

Yonezawa knikte lachend.

‘Volgens haar gaat het al de hele tijd zo. Op jouw vrije dagen komt die leraar geen lunch kopen. Ze had al eerder een vermoeden, maar sinds gisteren is ze er stellig van overtuigd.’

‘Maar buiten onze sluitingsdag neem ik verlof op onregelmatige tijdstippen. Het is geen vaste dag van de week.’

‘Dat maakt het juist zo eigenaardig. Hij woont toch naast je? Ik wed dat hij kijkt tot je weggaat, om zich te verzekeren dat je geen vrij neemt.’

‘Wat? Maar ik heb hem nog nooit gezien als ik naar buiten ging.’

‘Hij zal je wel van ergens in het oog houden, zeker? Door het raam of zo.’

‘Ik denk niet dat hij me door het raam kan zien.’

‘Nou ja, doet er niet toe. Als hij echt iets voor je voelt, zal hij er spoedig wel iets over zeggen. In ieder geval hebben we er dankzij jou een vaste klant bij en dus zijn we je dankbaar. Je hebt het nog niet verleerd sinds je tijd in Kinshicho’, besloot Yonezawa.

Yasuko lachte wrang en dronk de rest van haar thee op. Ze dacht aan de leraar over wie ze het hadden.

Zijn familienaam was Ishigami. De avond van haar verhuizing was ze hem goedendag gaan zeggen. Het was toen dat ze vernam dat hij leraar was op een middelbare school. Hij was gedrongen van gestalte, en zijn gezicht was rond en groot. Zijn ogen daarentegen waren smal als draadjes. Hij had kort, dun haar, waardoor hij tegen de vijftig leek, maar in werkelijkheid was hij misschien jonger. Het lag blijkbaar niet in zijn aard zich veel aan te trekken van zijn voorkomen, want hij kleeedde zich altijd eender. Deze winter droeg hij meestal een bruine trui. Daaroverheen trok hij een overjas aan en zo kwam hij zijn lunch kopen. Toch deed hij netjes de was, te oordelen naar het wasgoed dat af en toe op zijn kleine balkon te drogen hing. Hij was vrijgezel, zo leek het, en Yasuko vermoedde dat hij ook nooit getrouwd was geweest.

Ze kreeg nu wel te horen dat die leraar iets voor haar voelde, maar ze kon zich daar niet meteen iets bij voorstellen. Voor Yasuko was hij als de barst in een muur van haar flat; ze wist van zijn bestaan af, maar was er zich nooit bepaald bewust van geweest, in de overtuiging dat ze zich er ook niet bewust van hoefde te zijn.

Als ze hem tegenkwam, zei ze hallo en ze hadden ook weleens van gedachten gewisseld over het beheer van het gebouw, maar Yasuko wist vrijwel niets over hem. Onlangs was ze erachter gekomen dat hij wiskunde gaf – ze had gezien dat er voor zijn deur een stapel oude wiskundige naslagwerken lag, samengebonden met een touwtje – maar dat was het zo ongeveer.

Zolang hij me maar niet mee uit vraagt, dacht Yasuko. Maar meteen daarop grijnsde ze bij zichzelf. Gesteld dat zo'n stugge man haar toch mee uit zou vragen, met wat voor een gezicht zou hij haar dan in hemelsnaam aanspreken, vroeg ze zich af.